

Załącznik

do Uchwały Nr XLVIII/265/2022

Rady Gminy w Sarnakach

z dnia 30 marca 2022 roku

**GMINNY PROGRAM
PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW
ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII
W GMINIE SARNAKI NA LATA 2022 - 2023**

Sarnaki, marzec 2022

I. Wstęp

Zgodnie z ustawą z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz ustawą z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii, prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz przeciwdziałaniem narkomanii należy do zadań własnych gminy realizowanych na podstawie Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii uchwalanego przez Radę Gminy Sarnaki. Zadania przewidziane do realizacji w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022 -2023, zwany dalej Programem, są kontynuacją oraz uzupełnieniem działań realizowanych w Gminie Sarnaki w latach poprzednich. Program w sposób kompleksowy obejmuje problemy związane z uzależnieniem od alkoholu, narkotyków i innych środków psychoaktywnych, oraz przemocy związanej z nadużywaniem substancji i uzależnieniami od nich, uzależnieniami od zachowań (uzależnienia behawioralne). Program został skonstruowany na podstawie diagnozy problemów społecznych na terenie gminy. Sposoby realizacji zadań zawartych w programie dostosowane są do potrzeb lokalnych i możliwości prowadzenia określonych działań w oparciu o zasoby gminy. Program uwzględnia cele operacyjne dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz narkomanii określone w Narodowym Programie Zdrowia na lata 2021-2025 i obejmują zagadnienia z obszaru promocji zdrowia (realizowane poprzez edukację zdrowotną, szkolenia kadr, zadania regulujące i zapewniające egzekwowanie przepisów) jak i szeroko rozumiane działania profilaktyczne.

II. Podstawy prawne programu

1. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz.U. z 2021 poz. 1119 z późn. zm.)
2. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii(Dz.U. z 2020 poz.2050 z późn. zm.)
3. Ustawa z dnia 11 września 2015r. o zdrowiu publicznym (tj. Dz.U. z 2021 poz.1956 z późn. zm.)
4. Rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021-2025 zwanego dalej NPZ (Dz.U.2021 poz.642),

III. Diagnoza problemów używania substancji psychoaktywnych

Dane ogólnopolskie wskazują, iż ok. 3 % mieszkańców jest uzależnionych od alkoholu, bądź nadużywa go w sposób bardzo szkodliwy. Wg Ministerstwa Zdrowia spożycie alkoholu etylowego w Polsce jest nadal wysokie, na poziomie ok. 8 litrów 100% alkoholu na 1 mieszkańca. Opierając się na danych szacunkowych Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wynika, że w Gminie Sarnaki różne kategorie problemów alkoholowych mogą dotyczyć około 1000 osób, co stanowi około 21% wszystkich mieszkańców. Z obliczeń Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wynika, że koszty ekonomiczne problemów alkoholowych w Polsce sięgają kwoty ok. 24 miliardów złotych rocznie. Do tych kosztów dochodzą jeszcze koszty psychologiczne dotyczące ludzi żyjących w otoczeniu osób nadużywających alkoholu.

1. Sytuacja materialna

Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej wyłącznie z powodu alkoholizmu.

Rok	Liczba rodzin korzystających z pomocy GOPS	Liczba rodzin korzystających z powodu alkoholizmu	% w stosunku do ogólnej liczby rodzin korzystających z pomocy GOPS
2019	96	3	3,1
2020	154	5	3,2
2021	157	5	3,2

W/w dane obejmują tylko te rodziny, które spełniają kryteria pomocy socjalnej, ale jest wiele rodzin nie korzystających z pomocy GOPS, w których jest problem alkoholowy (uzależnienie, współuzależnienie, picie szkodliwe).

2. Przemoc w rodzinie

Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie: w 2021 r. uruchomił procedury 8 Niebieskich Kart i tym rodzinom udzielono pomocy w ramach grup roboczych w skład których wchodził członkowie gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych. (2019r.- 6 rodzin, 2020r. – 9 rodzin, 2021r. – 8 rodzin)

3. Działania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Punktu Informacyjno - Konsultacyjnego

W 2021r. GKRPA podjęła czynności zmierzające do zastosowania obowiązku poddania się leczeniu wobec 7 osób nadużywających alkoholu. (2018- 11, 2019-5, 2020 – 3,). Skierowano 4 osoby do biegłych sądowych w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i wskazania rodzaju zakładu leczniczego.

Punkt Informacyjno – Konsultacyjny dla osób uzależnionych, z problemem alkoholowym i ich rodzin.

	2018	2019	2020	2021
Liczba porad	105	164	153	101
Osoby z problemem alkoholowym	22	24	13	14
Członkowie rodzin	16	13	8	25
Osoby doznające przemocy	4	9	4	7
Osoby stosujące przemoc	2	1	3	5

W 2021 r. liczba osób korzystających z oferty Punktu Informacyjno – Konsultacyjnego zmniejszyła się, co spowodowane było pandemią Covid-19 i koniecznością dostosowania działalności punktu do reżimu sanitarnego. Biorąc pod uwagę ciągle zainteresowanie ofertą punktu zasadne jest utrzymanie działań konsultacyjnych i pomocowych w tym obszarze.

4. Dostępność alkoholu.

Na terenie gminy Sarnaki /stan na 31.12.2021 r./ znajdowało się 27 punktów sprzedaży napojów alkoholowych. Na jeden punkt sprzedaży napojów alkoholowych przypadało 170 osób pełnoletnich.

Analiza danych z lat 2019 - 2021

Lp.		2019	2020	2021	Wzrost/Spadek 2020/21
1.	Liczba mieszkańców ogółem w tym pełnoletnich	4795	4737	4593	-139
		3990	3998	3853	-145
2.	Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych łącznie z piwem	24	25	27	+2
3.	Liczba osób pełnoletnich przypadających na 1 punkt sprzedaży	166	160	143	- 17
4.	Wartość sprzedaży alkoholu	2 571 715	3 337 702	3 744 630	+406 928
5.	Kwota przypadająca na 1 mieszkańca	536	705	815	+110

Wzrost wartości sprzedaży alkoholu w 2021r. może mieć wiele przyczyn, ale prawdopodobnie duży wpływ na spożycie miały wszystkie obostrzenia związane z pandemią, izolacja, zdalne nauczanie. Praca zdalna spowodowała przyjazd wielu osób do swoich letnich posiadłości – to również wpłynęło na większą wartość sprzedaży alkoholu.

5. Problem alkoholowy wśród dzieci i młodzieży

W 2022 r. wśród uczniów klas 6 -8 szkół podstawowych przeprowadzono ankietę, mającą na celu zdiagnozowanie problemu spożywania alkoholu i używania narkotyków wśród dzieci i młodzieży w gminie Sarnaki. Przebadano 107 uczniów. Ankietowani wskazali, że najbardziej rozpowszechnioną substancją psychoaktywną wśród młodzieży jest: alkohol – odpowiedziało 27% uczestników, nikotyna – 27%, narkotyki – 16%. Zapytano uczniów, czy osoby w ich wieku spożywają alkohol : twierdząco odpowiedziało 55% osób, zaprzeczyło 14%, a nie wiedziało 31%. Na pytanie : czy kiedykolwiek w życiu spożywałeś alkohol: tak- odpowiedziało 45% ankietowanych. Zapytano uczniów o wiek pierwszego picia alkoholu- 12% piło alkohol po raz pierwszy w wieku 13- 15 lat, po 11% w wieku 7-9 lat i 10-12 lat. 31% respondentów odpowiedziało, że nigdy nie piło alkoholu. Zapytano uczniów o rodzaj spożywanego alkoholu - najwięcej osób piło piwo – 34%, szampan -10% i aż 10% piło wódkę. Jest to bardzo niepokojące zjawisko, kiedy dzieci sięgają po alkohol i tak duża grupa sięga po alkohol wysokoprocentowy. W ciągu ostatniego roku spożywało alkohol 11% uczniów, w ciągu ostatnich 3 miesięcy – 8,5%, w ostatnich 30 dniach – 9,4%. Uczniowie najczęściej mieli okazję do picia ze znajomymi na podwórku, w czasie spotkań towarzyskich, podczas uroczystości

rodziny. Najczęściej dzieci były poczęstowane napojem alkoholowym, dostawali je od starszych kolegów lub od członków rodziny – i tutaj wymienili rodziców, brata, wujka. Były 2 odpowiedzi, że alkohol został zakupiony samodzielnie. W ciągu ostatnich 3 miesięcy 16% badanych było namawianych do spożycia alkoholu, najczęściej przez kolegów spoza szkoły, ale także przez osoby dorosłe. Zapytano w ankiecie, czy byli świadkiem przykrych sytuacji spowodowanej piciem alkoholu, 28% odpowiedziało twierdząco, w tym najczęściej na ulicy i w domu rodzinnym. Wyniki ankiety wskazują, że często w picie alkoholu przez młodzież pomaga zachowanie ludzi dorosłych (namawianie, sprzedaż nieletnim) i postawa przyzwolenia.

Wg badań ogólnopolskich wynika, że napoje alkoholowe są najbardziej rozpowszechnioną substancją psychoaktywną wśród młodzieży szkolnej, podobnie jak ma to miejsce w dorosłej części społeczeństwa. Próby picia ma za sobą 80% uczniów w wieku 15-16 lat i 92,8% uczniów w wieku 17-18 lat. W czasie ostatniego roku przed badaniem piło jakiegokolwiek napoje alkoholowe 67,9% młodszych uczniów i 89 % uczniów starszych. Natomiast w ostatnim miesiącu przed badaniem kontakt z alkoholem miało 46,7% młodszych oraz 76,1% starszych uczniów. Uczniowie w Polsce najczęściej sięgają po piwo, w drugiej kolejności po wódkę i wino.

6. Problem narkotykowy

W 2022 r. na pytania dotyczące narkotyków uczniowie odpowiadali: 4,7% uczniów było namawianych do zażycia narkotyków, 3,8% spróbowało narkotyku w ciągu ostatniego roku, 16,8% zna osoby, które miały kontakt z narkotykami. 21% osób było namawianych do spróbowania narkotyków, z czego 2,8% to kolega ze szkoły, 4% - kolega spoza szkoły i osoba dorosła znajoma, 3% badanych zażywało narkotyki w ciągu ostatnich 3 miesięcy. Ok. 4% uczniów wie, gdzie można kupić narkotyki (park, u kolegi). 23 % ankietowanych zna kogoś ze swojego otoczenia, kto miał kontakt z narkotykami.

W ankietach zapytano również o palenie tytoniu i wyniki pokazują, że 21% paliło papierosy, 10,2% pali je dość regularnie.

W 2019 r. przeprowadzono ankietę wśród 83 uczniów klas VI-VIII szkół podstawowych dotyczącej palenia papierosów. Z odpowiedzi wynika, że co trzeci uczeń (34,9%) palił kiedykolwiek papierosy, a dwoje (2,4%) pali je regularnie – to są niepokojące fakty. Prawie 58% ankietowanych twierdzi, że znają osoby poniżej 18 roku życia, którzy palą papierosy.

Jak wynika z badań ogólnopolskich, problem narkotykowy nie przybiera tak dużych rozmiarów jak problem alkoholowy. Chociaż raz w życiu używało tych substancji 21,4% młodszych uczniów i 37% starszych uczniów.

7. Uzależnienia behawioralne

Oprócz uzależnień od substancji psychoaktywnych w ostatnich latach coraz większym problemem stają się uzależnienia behawioralne – uzależnienia od zachowań, czynności, zachowania nałogowe czy uzależnienia niechemiczne, np. hazard, czy narastające w ostatnich latach uzależnienie od komputera bądź od Internetu (siecihoizm), od gier komputerowych, telefonu komórkowego, portali społecznościowych.

Z przeprowadzonych ankiet wynika, że uczniowie na korzystanie z komputera/Internetu – poza czasem nauki- poświęcają: 35% ok.1- 3 godziny, 35% ok. 3-6 godzin, 16% ponad 6 godzin. Natomiast 45% badanych cały czas ma przy sobie telefon i ciągle sprawdza wiadomości, ponad 2 godziny korzysta z telefonu 29%, 1-2 godziny korzysta 21% uczniów.

W ankiecie zapytano uczniów, czy znają zjawisko cyberprzemocy, tj. wyzywanie, straszenie, poniżanie kogoś w Internecie lub przy użyciu telefonu, publikowanie kompromitujących materiałów wbrew czyjejś woli itp. - 13% uczniów odpowiedziało, że nie wie i nigdy nie słyszało o tym, 23% badanych doświadczyło kiedykolwiek cyberprzemocy, a 12% uczniów stosowało cyberprzemoc.

Wnioski:

Działania profilaktyczne i programy mają mieć cele: dostarczać wiedzy o szkodliwości alkoholu i narkotyków, innych uzależnieniach, wskazywać na pozytywne wartości, uczyć asertywności i umiejętności odmawiania, sensownego spędzania wolnego czasu, zachęcać do aktywności fizycznej. Jest to zadanie przede wszystkim dla rodziców, nauczycieli i wychowawców.

1. Należy kontynuować działania profilaktyczne programy profilaktyczne w szkołach, gdyż to one przynoszą efekty w sferze zmiany świadomości i wiedzy przygotowując pewne nowe postawy prorodzinne.
2. Realizacja programów profilaktycznych obejmować powinna coraz młodsze grupy wiekowe, gdyż tzw. wczesna profilaktyka przynosi najlepsze efekty.
3. Należy kontynuować pracę profilaktyczną we wszystkich pionach: uczniowie, rodzice i nauczyciele, pomóc młodzieży stawiać cele i je realizować, rozbudzać pasje od najmłodszych lat, zaproponować atrakcyjne zagospodarowanie wolnego czasu, szczególnie różnych form sportowych.
4. Prowadzić ścisłą współpracę z policją w celu wczesnego eliminowania dealerów ze środowiska dzieci i młodzieży.
5. Zachęcać dzieci i rodziców do wspólnej aktywności. Wspólne spędzanie czasu pomaga budować silne relacje w rodzinie.
6. Wykorzystywać zainteresowania dzieci, młodzieży i ich aktywność fizyczną do budowania alternatywnych sposobów spędzania wolnego czasu i realizacji własnych zainteresowań.
7. Podnosić kompetencje wychowawcze rodziców, nauczycieli, wychowawców poprzez organizowanie szkoleń, warsztatów, kursów.
8. Prowadzenie kampanii i innych działań edukacyjnych dla mieszkańców gminnym mających na celu podniesienie wiedzy na temat szkodliwości różnych substancji psychoaktywnych, uzależnień od alkoholu, narkotyków, uzależnień behawioralnych, przemocy w rodzinie.
9. Rozpowszechnianie informacji z zakresu rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, przemocy o dostępnej ofercie pomocy na terenie gminy, powiatu.

IV. CELE PROGRAMU

Cel główny programu:

Ograniczenie szkód zdrowotnych i społecznych skutków wynikających z nadużywania napojów alkoholowych, używania innych substancji psychoaktywnych, uzależnień behawioralnych oraz przemocy w rodzinie, poprzez podnoszenie wiedzy oraz świadomości mieszkańców Gminy Sarnaki, oraz prowadzenie skoordynowanych działań profilaktycznych, terapeutycznych i rehabilitacyjnych.

Narodowy Program Zdrowia na lata 2021-2025 jest podstawowym dokumentem polityki zdrowia publicznego wyznaczającym cel strategiczny i cele operacyjne oraz najważniejsze zadania do realizacji na rzecz zwiększenia liczby lat przeżytych w zdrowiu oraz zmniejszenia społecznych nierówności w tym zakresie. Wśród celów operacyjnych wyszczególniono również profilaktykę uzależnień – cel 2, w której ujęte są obszary: zintegrowane przeciwdziałanie uzależnieniom: od tytoniu (nikotyny), od alkoholu, od zachowań (uzależnienia behawioralne), od narkotyków.

Cele szczegółowe:

1. Zmniejszenie skali problemów wynikających z nadużywania alkoholu, narkotyków oraz innych używek.
2. Zmniejszenie skali problemów dotyczących rodziny, wynikających z różnych uzależnień i zachowań, głównie przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.
3. Kształtowanie postaw prozdrowotnych
4. Wdrażanie różnorodnych form profilaktyki kierowanej w szczególności do dzieci i młodzieży, w tym działania w kierunku zwalczania przemocy wśród dzieci i młodzieży.
5. Zwiększenie kompetencji wychowawczych nauczycieli i wychowawców do pracy z dziećmi i młodzieżą.
6. Wzrost wiedzy mieszkańców nt. negatywnych konsekwencji sięgania po środki uzależniające.
7. Zwiększenie kompetencji rodziców w zakresie umiejętności wychowawczych własnych dzieci.
8. Zwiększenie dostępności terapii w zakresie nowoczesnych strategii i metod rozwiązywania problemów alkoholowych.
9. Zmniejszenie rozmiarów naruszeń prawa w związku ze spożywaniem alkoholu.

V. ZADANIA PROGRAMU

Zadanie 1. *Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu, narkotyków i osób zagrożonych uzależnieniem.*

1. Wczesne rozpoznanie i krótka interwencja wobec osób pijących ryzykownie i szkodliwie
2. Szkolenia dla różnych grup zawodowych, pracowników systemu oświaty, opieki zdrowotnej, policji.

3. Rozwijanie, wspieranie i finansowanie działalności Punktu Informacyjno – Konsultacyjnego
4. Edukacja osób z problemem alkoholowym oraz narkotykowym.
5. Upowszechnianie informacji o instytucjach, placówkach, adresach, gdzie można uzyskać bezpłatną pomoc psychologiczną, prawną, w konkretnych sytuacjach życiowych.

Zadanie 2. *Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, narkomanii, pomocy psychologicznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.*

1. Prowadzenie poradnictwa psychologicznego i prawnego w Punkcie Informacyjno-Konsultacyjnym dla osób z problemem alkoholowym, narkotykowym, członków ich rodzin oraz osób doznających i stosujących przemoc w rodzinie.
2. Szkolenia w ramach podnoszenia kompetencji członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz przedstawicieli różnych instytucji, działających w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, narkomanii, w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
3. Podejmowanie przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu obowiązku leczenia odwykowego wobec osób, w przypadkach przewidzianych ustawą, ponoszenie kosztów z tym związanych oraz innych działań gminnej komisji
4. Udział członków Gminnej komisji w posiedzeniach Zespołu Interdyscyplinarnego i grup roboczych, realizacja procedury „Niebieskich Kart”

Zadanie 3. *Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz działalności szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, narkomanii i przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowych i sportowo-rekreacyjnych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych.*

1. Prowadzenie w szkołach, przedszkolach działań z zakresu profilaktyki uzależnień - zajęć i warsztatów profilaktycznych, zajęć psychoedukacyjnych, spotkań terapeutycznych, działań o charakterze edukacyjnym, programów profilaktyki uniwersalnej skierowanej do dzieci i młodzieży, w tym zajęć dla rodziców, nauczycieli i wychowawców.
2. Organizacja czasu wolnego dzieci i młodzieży po zajęciach lekcyjnych oraz w czasie ferii zimowych i wakacji, propagującego ideę trzeźwego i zdrowego stylu życia poprzez zapewnienie możliwości uczestniczenia w różnych formach zainteresowań na terenie szkół i świetlic, ośrodków kultury, klubów sportowych, boisk i hali sportowej z uwzględnieniem programów profilaktycznych.
3. Finansowanie lub dofinansowanie pozalekcyjnych zajęć sportowych, imprez o charakterze rekreacyjno- sportowych, kulturalnych.
4. Organizowanie lokalnych imprez promujących zdrowy i trzeźwy styl życia, w tym uwzględnienie aktywności kulturalnej i sportowej dzieci i młodzieży oraz całych rodzin, promocja rodziny oraz związany z tym zakup sprzętu sportowego, nagród, materiałów papierniczych i biurowych.

5. Dofinansowanie form wypoczynku letniego i zimowego dzieci, z programem profilaktycznym.
6. Realizacja na terenie szkół programów profilaktycznych, w tym rekomendowanych programów profilaktycznych opartych na skutecznych strategiach oddziaływań, oraz zakup sprzętu i materiałów niezbędnych do ich realizacji.
7. Realizowanie pozalekcyjnych zajęć sportowych stanowiących element oddziaływań profilaktycznych obejmujących zasady i normy postępowania, treningi umiejętności życiowych, w tym rozwiązywanie konfliktów, właściwej komunikacji oraz współpracę z rodzicami.
8. Opracowywanie, wydawanie, zakup i kolportaż broszur, biuletynów, ulotek, czasopism, filmów i innych form służących oddziaływaniu profilaktycznemu, udział w ogólnopolskich i regionalnych kampaniach informacyjno – edukacyjnych oraz organizacja lokalnych kampanii, sporządzanie lokalnych diagnoz, pozwalających ocenić aktualny stan problemów uzależnień oraz efektywność prowadzonych działań w środowisku lokalnym.
9. Edukacja przedsiębiorców/sprzedawców napojów alkoholowych.
10. Prowadzenie działań na rzecz przeciwdziałania nietrzeźwości na drogach, zakup materiałów informacyjno – edykacyjnych.
11. Prezentowanie dzieciom i młodzieży spektakli teatralnych, muzycznych z przekazem profilaktyczno- edukacyjnym będącym uzupełnieniem prowadzonych działań profilaktycznych.
12. Edukacja rodziców, nauczycieli w zakresie wczesnego rozpoznawania sygnałów wskazujących na picie szkodliwe i branie narkotyków, agresji i przemocy oraz pomocy młodzieży w utrzymaniu abstynencji poprzez szkolenia, warsztaty mające na celu podnoszenie kompetencji wychowawczych.
13. Prowadzenie kampanii edukacyjnych obejmujących problematykę narkomanii, organizowanie konkursów, olimpiad – zakup nagród.
14. Współpraca z instytucjami, organizacjami pozarządowymi, GOK, parafiami, jednostkami
15. OSP w zakresie zagospodarowania wolnego czasu dzieciom i młodzieży (dofinansowanie w sprawach organizacyjnych, lokalu, sprzętu i innych materiałów).
16. Współpraca z Policją w celu prowadzenia wspólnych działań profilaktycznych wynikających z ustawy o przeciwdziałaniu alkoholizmowi i narkomanii.
17. Dofinansowanie szkoleń, kursów w zakresie pracy profilaktycznej z dziećmi i młodzieżą
18. Wspieranie organizowanych inicjatyw profilaktycznych konkursów, poprzez wyróżnienie ich uczestników nagrodami, stanowiącymi czynnikiem aktywizujący do uczestnictwa w działaniach profilaktycznych

Zadanie 4. *Wspomaganie działalności instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych i narkomanii.*

1. Współpraca z Poradniami Odwykowymi, grupami samopomocowymi, organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami w zakresie działań wspierających profilaktykę i rozwiązywanie problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii.
2. Wspieranie organizacji i instytucji podejmujących działania w zakresie rozwiązywania problemów uzależnień, profilaktyki zdrowotnej oraz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
3. Propagowanie trzeźwości wśród osób potrzebujących wsparcia poprzez nieodpłatne udostępnienia lokalu na organizowanie spotkań.

Zadanie 5. *Pomoc społeczna osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym.*

1. Współpraca z Ośrodkiem Pomocy Społecznej w zakresie udzielania wsparcia finansowego i rzeczowego, zgodnie z przepisami o pomocy społecznej.

Zadanie 6. *Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów dotyczących reklamy i promocji napojów alkoholowych, zakazu sprzedaży napojów alkoholowych oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.*

1. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art.13¹ i art.15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

Wskaźniki:

- liczba osób zmotywowanych do podjęcia terapii i odbyły terapię,
- liczba osób przebadanych przez biegłych sądowych w przedmiocie uzależnienia,
- liczba osób niezmotywowanych skierowanych do sądu;
- liczba osób, którym udzielono pomocy w PIK-u
- wydatki poniesione na opłaty sąd- owe i badanie przez biegłych sądowych
- wydatki na materiały edukacyjno-informacyjne
- wydatki poniesione na wsparcie placówek odwykowych,
- liczba pacjentów po terapii utrzymujących abstynencję przez ponad rok.
- liczba sporządzonych Niebieskich Kart;
- liczba przeszkolonych osób i poniesione koszty;
- liczba zrealizowanych programów profilaktycznych oraz osób biorących w nich udział;
- koszty realizacji programów,
- liczba różnych imprez, kampanii, zajęć sportowych itp. wraz z liczbą uczestników,
- liczba nauczycieli, wychowawców i innych osób przeszkolonych w zakresie prowadzenia działań profilaktycznych, w tym do pracy z dziećmi i młodzieżą;

- liczba form wypoczynku letniego i zimowego , ich uczestników i poniesione wydatki.
- poniesione wydatki na programy, kampanie, imprezy profilaktyczne
- liczba rodziców objętych działaniami edukacyjnymi.
- liczba przeprowadzonych kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych,
- kwota przypadająca na jednego mieszkańca wydana na alkohol,
- wydatki poniesione na materiały edukacyjne dla sprzedawców, kierowców.
- wydatki na realizację zadań

VI. Realizatorzy i adresaci programu

1. Realizatorzy Programu – zasoby gminy w zakresie rozwiązywania problemów uzależnień.

Na terenie gminy zadania z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych uzależnień realizowane są przez:

1. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Sarnakach(GKRPA)
2. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej (GOPS)
3. Punkt Informacyjno- Konsultacyjny (PIK)
4. Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. przemocy w rodzinie
5. Placówki oświatowe, kulturalne na terenie gminy

Przy realizacji zadań programu w/w realizatorzy współpracują z:

- 1) Komendą Powiatową w Łosicach
- 2) Placówkami leczenia odwykowego
- 3) Sądem Rejonowym w Siedlcach – Wydział Rodzinny i Nieletnich oraz Kuratorami Sądowymi
- 4) Zakładami Opieki Zdrowotnej
- 5) stowarzyszeniami, organizacjami pozarządowymi, organizacjami wiejskimi, realizującymi zadania z zakresu profilaktyki, jednostkami OSP, parafiami;
- 6) grupami samopomocowymi AA, Al-Anon, DDA

2. Adresaci Programu

Adresatami Programu są wszyscy mieszkańcy Gminy Sarnaki, a w szczególności:

1. dzieci i młodzieży placówek oświatowych: szkół podstawowych, gimnazjum, przedszkoli;
2. rodzice, opiekunowie i wychowawcy,
3. rodziny osób z problemem alkoholowym,

4. osoby i rodziny uwikłane w problem przemocy w rodzinie,
5. osoby pijące szkodliwie i ryzykownie oraz uzależnione od alkoholu,
6. konsumenci i sprzedawcy alkoholu,
7. osoby dorosłe, w tym kierowcy.

VII. Zasady finansowania programu

1. Źródłem finansowania zadań Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii są środki finansowe pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, które nie mogą być przeznaczane na inne cele.

VIII. ZASADY WYNAGRADZANIA I DZIAŁANIA GMINNEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH:

1. Bieżąca obsługa Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii, w tym wynagradzanie członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych: przewodnicząca Komisji – 400 zł (czterysta zł) brutto, a członkowie komisji - 150 zł (sto pięćdziesiąt zł) brutto za posiedzenie lub udział w kontroli punktu sprzedaży.
2. Podstawę do wypłacenia wynagrodzenia stanowi podpis na imiennej liście obecności.
3. Za udział członków komisji w szkoleniu, posiedzeniu sądu, wyjeździe na kontrole punktów sprzedaży alkoholu lub innym posiedzeniu wyjazdowym, które dotyczy podniesienia kwalifikacji przysługuje dodatkowe wynagrodzenie w wysokości najtańszego połączenia komunikacją publiczną do celu wyjazdu i powrotu.
 - 3.1 Wynagrodzenie o którym mowa w pkt. 3 przysługuje w wysokości udokumentowanej biletami lub fakturami obejmującymi cenę biletu, typu opłata za przejazd drogami płatnymi i autostradami, postój w strefie płatnego parkowania, miejsca parkingowego i inne niezbędne wydatki wiążące się bezpośrednio z odbywaniem podróży.
 - 3.2 Na wniosek członka komisji Wójt Gminy może wyrazić zgodę na przejazd w podróży krajowej samochodem osobowym, będącym własnością członka komisji.
 - 3.3 W przypadku, o którym mowa w pkt. 3.2 członkowi komisji przysługuje wynagrodzenie w wysokości stanowiącej iloczyn przejechanych kilometrów przez stawkę za jeden kilometr przebiegu, przyjmując dla samochodów osobowych o pojemności skokowej silnika powyżej 900 cm³ – 0,65 zł za 1 km przebiegu.
 - 3.4 W przypadku wynagrodzenia, o którym mowa w pkt. 3.3 członek komisji przedkłada stosowne oświadczenie.
 - 3.5 Jeżeli przedstawienie dokumentu, o którym mowa w pkt. 3.1 nie jest możliwe, członek komisji składa pisemne oświadczenie o dokonany wydatku i przyczynach braku jego udokumentowania.

IX. POSTANOWIENIA KOŃCOWE.

1. Dopuszcza się możliwość wprowadzania do niniejszego Programu korekt, wynikających z pojawiających się na bieżąco potrzeb, koniecznych do prawidłowej realizacji Programu.
2. Koordynatorem realizacji Programu będzie Przewodnicząca Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Sarnakach.
3. Sprawozdanie z realizacji programu zostanie przedłożone Radzie Gminy Sarnaki do końca I kwartału następnego roku.

Przewodnicząca
Rady Gminy
Justyna Filipiuk